

WIELKI SZLAK LEŚNY WYPRAWA 004 KRESOWE WĘDRÓWKI

Nr katalogowy: WSL2018004DOR

DLACZEGO TUTAJ?

Puszcza Knyszyńska to kwintesencja Podlasia – jeden z największych kompleksów leśnych w kraju, młodsza „siostra” Puszczy Białowieskiej.

Znajduje się tutaj drugi co do wielkości park krajobrazowy w Polsce charakteryzujący się unikalną przyrodą – lasem „borealnym” o charakterze tajgi (iglaste ostępy typowe dla Alaski czy Kamczatki). Puszcza to również malownicze wsie zastygłe w XIX wieku oraz mieszanka kultur dawnego pogranicza Korony i Wielkiego Księstwa Litewskiego a także miejsce powstania języka esperanto.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

To wyprawa dla wszystkich, którzy poszukują **unikalnej przyrody (np. ekotyp sosna supraska) oraz interesuje ich mieszanka kulturowa i religijna Podlasia (polski orient tatarsko-muzułmański, prawosławie, katolicyzm, liczne ślady po ludności żydowskiej i ewangelikach; mniejszości narodowe i etniczne).**

Czas wyprawy: 3 dni

Miejsce noclegów: kamper, który można zaparkować i podłączyć do wody oraz prądu na parkingu leśnym znajdującym się przy wejściu do siedziby Nadleśnictwa Krynki (ewentualnie obiekty prywatne np. Lipowy Most, Supraśl)

Liczba km do przejścia łącznie: min 14 km

Liczba km do przejechania łącznie: min 202 km

Rezerwacja: samodzielna - **sprawdź dostępność miejsc noclegowych oraz możliwość odwiedzenia wskazanych miejsc, zanim wyruszysz w podróż!**

Obiekty wymagające rezerwacji:

1. Podlaskie Muzeum Kultury Ludowej, ul. Leśna 7, 16-010 Wasilków (wejście do Muzeum oraz pokaz sokolniczy), tel. 85 74 36 082, pmkl@skansen.bialystok.pl
2. Silvarium, Poczopek 6D, 16-113 Szudziałowo, tel. 85 722 96 40, 85 722 96 41, e-mail: krynki@bialystok.lasy.gov.pl, informacje na temat zwiedzania: Pan Robert Konował nr tel 533 391 059 w dni robocze godzinach od 08:00 do 14:00
3. Muzeum Ikon w Supraślu, ul. Klasztorna 1, 16-030 Supraśl. W sezonie turystycznym wejście na ekspozycję bez dokonania wcześniejszej rezerwacji może być niemożliwe z powodu braku wolnych miejsc. Rezerwacja wyłącznie telefoniczna – tel. 509 336 829

PROPOZYCJA PROGRAMU WYPRAWY

PIĄTEK:

- Przyjazd do Kopnej Góry na parking pod główną bramę Arboretum
- Spacer po Arboretum. W bezpośrednim sąsiedztwie Arboretum znajduje się cmentarz wojenny z 1831 roku (do przejścia ok. 3 km, czas zwiedzania Arboretum i cmentarza ok. 1h).
- przejazd na parking na Polanę Kopna Góra – początek ścieżki przyrodniczej „Woronicza” (ok. 800 m, czas przejazdu ok. 1 min)
- spacer ścieżką przyrodniczą „Woronicza” (początek ścieżki znajduje się w północno-wschodniej części polany przy torach kolejki wąskotorowej. Koniec ścieżki także znajduje się na Polanie w Kopnej Górze -dł. ścieżki ok. 4 km, czas

przejścia ok. 1,5 h). Ścieżka przedstawia walory przyrodnicze rezerwatu „Woronicza”, przybliży historię kolejki wąskotorowej w Puszczy Knyszyńskiej, prezentuje wybrane zagadnienia prowadzenia gospodarki leśnej.

- przejazd na parking leśny (GPS 53.233538, 23.475128) przy początku Ścieżki Bartniczej (droga w kierunku miejscowości Łażnie ok.3 km od głównej bramy Arboretum, czas przejazdu ok. 5 min).
- zwiedzanie „Ścieżki Bartniczej”, gdzie znajdują się m.in.: rzeźba Pszczoły, gra plenerowa, tablice informacyjne czy miejsca odpoczynku (ok. 1 km, czas ok. 40 min).
- przejazd kamperem na parking leśny w Poczopku przy Nadleśnictwie Krynki (GPS 53.265857, 23.638616) (ok. 14 km, czas przejazdu ok. 20 min)
- kolacja we własnym zakresie
- nocleg w kamperze

SOBOTA:

—śniadanie we własnym zakresie.

- przejazd z Poczopka do Supraśla na parking przy ulicy Białostockiej (GPS 53.210270, 23.334430) – miasteczka, które od 1999 r. ma statut uzdrowiska (ok. 22 km, czas przejazdu ok. 20 min)
- zwiedzanie unikatowego prawosławnego monasteru Zwiastowania Najświętszej Marii Panny w Supraślu – gotycko-bizantyjska cerkiew obronna, cerkiew św. Jana Teologa (czas zwiedzania ok. 1 h tylko z przewodnikiem - mnichem)
- zwiedzanie sąsiadującego z cerkwią Muzeum Ikon zlokalizowanego w XVII wiecznym pałacu archimandrytów supraskich - pierwszego w Polsce interaktywnego muzeum ikon prezentującego sztukę sakralną prawosławia. Wystawy są opatrzone oprawą świetlną, obrazową i dźwiękową (czas zwiedzania ok. 45 min).
- przejazd do skansenu Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej w Wasilkowie (ok. 18 km, czas przejazdu ok. 25 min)
- zwiedzanie skansenu „Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej” - zbiór obiektów architektury drewnianej pokazujące jak wyglądała podlaska wieś w połowie XIX wieku, w tym nieczynnej, oryginalnej bimbrowni leśnej z terenu Puszczy (czas zwiedzania ok. 2,0 h)
- obiad we własnym zakresie
- przejazd do Kruszynian na bezpłatny parking przy Meczecie (GPS 53.178027, 23.813650) (ok. 60 km, czas przejazdu ok. 1 h)
- zwiedzanie meczetu w Kruszynianach oraz mizaru - starego cmentarza tatarskiego po których przewodnikiem jest polski Tatar (czas zwiedzania ok. 1 h). Można odwiedzić też bezpłatnie muzeum kultury zlokalizowane po drugiej stronie drogi w budynkach Centrum Edukacji i Kultury Muzułmańskiej Tatarów Polskich czy skosztować przepysznych tatarskich specjałów.
- powrót kamperem na parking leśny w Poczopku przy Nadleśnictwie Krynki (ok. 20 km, czas przejazdu ok. 20 min)
- kolacja we własnym zakresie
- nocleg w kamperze

NIEDZIELA:

- śniadanie we własnym zakresie
- spacer do Silvarium (do przejścia ok. 100 m, czas przejścia ok. 1 min)
- zwiedzanie Silvarium – leśnego parku, gdzie można zobaczyć: liczne, malownicze mostki nad małą rzeczką i stawem, ciekawe rzeźby z drewna i kamienia, drewniane chatki, zegary słoneczne, Strigiforium (dom sów ze wszystkimi gatunkami sów żyjących lub przebywających okresowo na terenie Puszczy Knyszyńskiej), Ptasią Chatę (bez możliwości wejścia do środka), Tropinkę – ścieżkę śladami leśnych mieszkańców, aleję drzew, którą leśnicy nazwali „Alejką Feng Shui”, poznać zioła podlaskie i ich właściwości oraz czerpać energię w kręgu mocy czy przechadzać się po Parku Megalitów czyli wędrujących skał, poznać naturalną oczyszczalnię ścieków, czy Galerię na Skraju Puszczy , gdzie zobaczyć można i usłyszeć odgłosy zwierząt, ptaków, gadów, płazów owadów puszczańskich oraz obserwować za szybą funkcjonowanie prawdziwego ula czy mrowiska (do przejścia ok. 2 km, czas przejścia ok. 1,5 h);
- przejazd do Tykocina na parking w centrum miasteczka (GPS 53.207686, 22.773491) nazywanego „perłą baroku” lub „miasteczkiem bajeczką” przez Agnieszkę Osiecką (przejazd trasą przez miejscowości Kopisk, Chraboły, Knyszyn, Krypno ok. 66 km, czas przejazdu ok. 60 min)
- obiad (we własnym zakresie) w Tykocinie, gdzie spróbować można np. przysmaków kuchni żydowskiej (ok. 1 godziny)
- spacer przez most nad rzeką Narew do zamku królewskiego ostatniego Jagiellona w Tykocinie (ok 650m, czas przejścia ok. 10 min) <http://www.zamekwtykocinie.pl>
- zwiedzanie zamku królewskiego ostatniego Jagiellona w Tykocinie – wielkiej XVI wiecznej twierdzy, wzniesionej i ciągle rozbudowywanej, milionowymi nakładami prywatnego inwestora (czas zwiedzania ok. 45 min) <http://www.zamekwtykocinie.pl>
- spacer powrotny przez most nad rzeką Narew na rozległy rynek tykociński (ok. 650m, czas przejścia ok. 10 min)
- zwiedzanie rynku z XVIII wiecznym pomnikiem hetmana Stefana Czarnieckiego, drugiego po Kolumnie Zygmunta w Warszawie świeckiego pomnika w Polsce (czas zwiedzania ok. 15 min),
- przejście do Wielkiej Synagogi (ok. 300m, czas ok. 5 min)
- zwiedzanie największej atrakcji miasteczka - Wielkiej Synagogi z 1642r – która była sercem drugiej pod względem znaczenia i zamożności gminy żydowskiej w kraju oraz ekspozycji w Domu Talmudycznym – warto skorzystać z wliczonych w cenę biletu, bezpłatnych , ciekawie i rzetelnie przygotowanych audioprzewodników (czas zwiedzania ok. 1 h),
- powrót na parking i zakończenie wyprawy.

Powyższy program wyprawy to nasza propozycja wraz ze szczegółami samodzielnej rezerwacji i organizacji pobytu.

INFORMACJE PRAKTYCZNE

źródło danych: strony internetowe, konsultacje telefoniczne.

Arboretum Nadleśnictwa Supraśl w Kopnej Górze

(źródło: <https://suprasl.bialystok.lasy.gov.pl/arboretum-w-kopnej-gorze#.Y4RhrX2ZOUk>)

Informacja aktualna na kwiecień 2024 r.

- Wejście na teren Arboretum jest bezpłatne.
- Arboretum jest czynne w okresie od 1 kwietnia do 30 września w godzinach 9-19 we wszystkie dni tygodnia. Orowadzanie przez przewodnika grup zorganizowanych – tylko w dni robocze, po uprzednim uzgodnieniu.
- Przy drodze znajduje się parking, a na obszarze całego Arboretum wiele miejsc na piknik.

Ścieżka przyrodnicza Woronicza

(źródło: https://czaswlas.pl/obiekty/?p=2&id_obiekt=33132)

Informacja aktualna na kwiecień 2024 r.

- Ścieżka przedstawia walory przyrodnicze rez. "Woronicza" obejmującego całą zlewnię strumienia i źródlika. Płaski teren urozmaicają moreny czołowe i kemy. Znajdziemy tu bogactwo roślin objętych ochroną całkowitą wraz z gatunkami rzadkimi. Wzdłuż ścieżki można podziwiać walory przyrodnicze rezerwatu, sposoby prowadzenia gospodarki leśnej, poznać historię i dzisiejszy stan dawnej, leśnej kolei wąskotorowej, którą transportowano drewno. Początek ścieżki znajduje się w północno-wschodniej części polany przy torach kolejki wąskotorowej. Koniec ścieżki także znajduje się na Polanie w Kopnej Górze.
- Wejście na ścieżkę jest bezpłatne.
- Długość ścieżki – 4,1 km

Ścieżka Bartnicza

(źródło: https://czaswlas.pl/obiekty/?p=2&id_obiekt=33135)

Informacja aktualna na kwiecień 2024 r.

- Na ścieżce znajduje się mała infrastruktura wypoczynkowa: 4 zadaszenia z ławkami i stołami, oraz 7 tablic informacyjnych opisujących biologię, rasy i występowanie pszczół, pożytki jakie dają nam pszczoły i ich zastosowanie w lecznictwie, zagrożenia ze strony środowiska, tradycyjne bartnictwo oraz wskazówki jak możemy pomóc pszczołom. Dodatkową atrakcją jest plenerowa gra edukacyjna.
- Głównym zadaniem ścieżki jest uświadomienie dzieciom i dorosłym znaczenia owadów zapylaczy w przyrodzie, w tym szczególnie pszczół. Oprócz roli edukacyjnej ścieżka bartnicza służy jako miejsce wypoczynku w jednym z najstarszych fragmentów drzewostanów w Nadleśnictwie Supraśl i stanowi niewątpliwie atrakcję turystyczną dla gości coraz częściej odwiedzających przepiękne lasy Puszczy Knyszyńskiej.
- Wejście na ścieżkę jest bezpłatne.
- Długość ścieżki – ok 1 km

Monaster w Supraślu

(źródło: <https://monaster-suprasl.pl/>)

Informacja aktualna na kwiecień 2024 r.

- Monaster jest otwarty dla zwiedzających codziennie (oprócz poniedziałków i świąt)
od 1 kwietnia do 31 października:
wtorek-sobota w godz. 10.00-13:30; 14:30-16:00 (przerwa 13:30-14:30)
niedziela w godz. 12:00-16:00
cisza monasterska 16.00-17.45
od 1 listopada do 31 marca
wtorek-sobota w godz. 10.00-13:30; 14:30-15:00 (przerwa 13:30-14:30)
niedziela w godz. 12:00-15:00
cisza monasterska 15.00-16.45
- Ostatnie wejście zwiedzających do Monasteru odbywa się 20 minut przed ciszą monasterską. Bramy Monasteru zamykane są po nabożeństwie wieczornym.

- Bracia oprowadzają grupy wyłącznie po uprzednim uzgodnieniu pod numerami telefonów: 530 551 778 (od 10.00- do 16.00).
- cennik: 10 zł/os. cegiełka na odbudowę cerkwi; grupy zorganizowane + 90 zł przewodnik - mnich

Muzeum Ikon w Supraślu

(źródło: <http://muzeum.bialystok.pl/muzeum-ikon-w-supraslu/>)

Informacja aktualna na kwiecień 2024 r.

- Godziny zwiedzania (codziennie oprócz poniedziałków i dni świątecznych):
 - wtorek - niedziela w godz. 10:00 – 17:00
- Ostatnie wejście zwiedzających na wystawy odbywa się na godzinę przed zamknięciem muzeum.
- Ceny biletów:
 - czwartek – wstęp bezpłatny
 - zwiedzanie wszystkich ekspozycji stałych: bilet normalny 20 zł, bilet ulgowy 10 zł, bilet rodzinny 38 zł (dorośli i dzieci do 18 roku życia, maksymalnie 5 osób)
- Muzeum nie przyjmuje rezerwacji drogą mailową

Podlaskie Muzeum Kultury Ludowej w Wasilkowie

(źródło: <http://www.skansen.bialystok.pl/>)

Informacja aktualna na kwiecień 2024 r.

- Czynne
 - Wejście na teren Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej jest możliwe przez cały rok od poniedziałku do niedzieli.
 - Od 1 kwietnia do 30 września Muzeum jest czynne w godzinach 10.00 – 18.00.
 - Od 1 października do 31 marca Muzeum jest czynne w godzinach 09:30 – 17.30.
 - Wystawy Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej są czynne w następujących godzinach:
 - w okresie od 1 kwietnia do 30 września w godzinach od 10:00 do 18:00 - wszystkie dostępne wystawy,
 - w okresie od 1 października do 31 października:
 - od poniedziałku do piątku w godzinach od 10:00 do 15:00 - wszystkie dostępne wystawy
 - sobota i niedziela w godzinach od 9:30:00 do 17:30 - wszystkie dostępne wystawy po wcześniejszym zgłoszeniu mailowym lub telefonicznym (minimum 3 dni przed ustalonym terminem wizyty w muzeum)
 - w okresie od 1 listopada do 31 marca od poniedziałku do piątku w godzinach od 10:00 do 15:00 - trzy wystawy stałe, tj. „Sztuka ludowa Podlasia”, „Wnętrza dworskie w dworze z Bobry Wielkiej” oraz „Wiejska szkota w czasach PRL-u” po wcześniejszym zgłoszeniu mailowym lub telefonicznym (minimum 3 dni przed ustalonym terminem wizyty w muzeum).
- Sprzedaż biletów 30 minut przed zamknięciem muzeum.
- Ceny biletów:
 - Bilet spacerowy – normalny 10 zł, ulgowy 5 zł
 - Poniedziałek jest dniem bezpłatnego wstępu na wystawy stałe.
 - Zwiedzanie z przewodnikiem (około 2 godziny) – normalny 25,00 zł, ulgowy 18,00 zł, rodzinny 80,00 zł (bilet rodzinny dla opiekunów i dzieci do 16 roku życia, maksymalnie 5 osób)
 - Bilet wstępu na 3 wystawy - normalny 12,50 zł, ulgowy 9,00 zł
 - Zwiedzanie wystaw możliwe jest wyłącznie z przewodnikiem.
- Cennik pozostałych usług (np.: lekcji muzealnych, warsztatów etnograficznych, ogniska, organizacji imprezy plenerowej, wynajęcia obiektu, fotografowania i filmowania) oraz zniżek dot. Karty dużej rodziny dostępny jest na stronie internetowej muzeum www.skansen.bialystok.pl/dla-zwiedzajacych/cennik/

Zamek w Tykocinie

(źródło: <https://zamekwtykocinie.pl/>)

Informacja aktualna na kwiecień 2024 r.

- Zamek otwarty jest od wtorku do niedzieli w godz. 11.00 – 17.00. Zwiedzanie trwa ok. 45-50 minut.
- Godziny zwiedzania: 11:00, 12:00, 13:00, 14:00, 15:00, 16:00.

- Ceny biletów: osoby dorosłe: 19 zł, dzieci, młodzież do lat 18, emeryci i renciści: 17 zł. Przewodnik polskojęzyczny w cenie biletu,
- Zwiedzanie z przewodnikiem w języku obcym: 150-200 zł, możliwe wyłącznie po wcześniejszej rezerwacji.

Meczet w Kruszynianach

(źródło: <https://kruszyniany.com.pl/zwiedzanie/>)

Informacja aktualna na kwiecień 2024 r.

- Zwiedzanie meczetu jest możliwe praktycznie przez cały rok. Od maja do końca września Meczet w Kruszynianach jest otwarty w godz. 9.00 – 19.00. W pozostałych miesiącach, przyjazd warto poprzedzić telefonem, by umówić się z przewodnikiem meczetu.
- Tel. do przewodnika meczetu: 502 543 871.
- Cennik: bilet normalny – 10 zł, bilet ulgowy (dzieci i młodzież szkolna) – 5 zł, grupy zorganizowane i wycieczki szkolne (do 50 osób) – 250 zł.
- Zwiedzając meczet należy pamiętać, że jest to obiekt sakralny, a więc należy:
 - zachować należyłą powagę,
 - przed wejściem do meczetu należy zdjąć obuwie – nakaz religijny,
 - Osobom pod wpływem alkoholu wstęp do meczetu jest zabroniony – nakaz religijny,
 - Wewnątrz meczetu zabrania się robienia zdjęć, słuchania muzyki i spożywania alkoholu,
 - Przebywając wewnątrz meczetu proszę stosować się do poleceń przewodnika.

Wielka Synagoga, Dom Talmudyczny - Muzeum w Tykocinie

(źródło: <http://muzeum.bialystok.pl/muzeum-w-tykocinie/godziny-otwarcia-i-ceny-biletow/>)

Informacja aktualna na kwiecień 2024 r.

- Muzeum w Tykocinie czynne jest dla zwiedzających codziennie (oprócz poniedziałków i dni świątecznych):
 - **od 01.05 do 30.09** w godz. 10.00 - 18.00 - wtorek - niedziela
 - **od 01.10 do 30.04** w godz. 10.00 - 17.00 - wtorek – niedziela
 - przerwa techniczna w celu dezynfekcji sal wystawienniczych: 14:00 – 14:30
- Ostatnie wejście zwiedzających na wystawy odbywa się na 30 minut przed zamknięciem muzeum.
- Ceny biletów: bilet normalny 25 zł, bilet ulgowy 15 zł,
- środa – wstęp bezpłatny na wystawy stałe.

Silvarium

(źródło: <https://krynki.bialystok.lasy.gov.pl/silvarium1#.Y4Rnkn2ZOUk>)

Informacja aktualna na kwiecień 2024 r.

- Park Silvarium w Poczopku jest czynny cały rok. Obiekt można zwiedzać od świtu do zmroku.
- Informacje szczegółowe dotyczące Galerii na Skraju Puszczy oraz Silvarium udzielane są w godz. 7.00 – 15.00 od poniedziałku do piątku pod nr telefonu: 85 7229658; 533391059.
- Zwiedzanie plenerowej części obiektu jest bezpłatne.
- Parking tuż przy obiekcie jest bezpłatny. Przewiduje miejsca dla autokarów, aut osobowych, kamperów oraz stacje rowerowe.

Informacja ważna, dot. telefonów komórkowych!

- Na terenach nadleśnictwa Krynki – szczególnie w Kruszynianach, prosimy o wyłączenie roamingu ponieważ możemy znaleźć się w zasięgu sieci białoruskiego operatora i koszt wykonywanych połączeń może wynieść ok. 9,90 zł za minutę

PROPOZYCJA BUDŻETU WYPRAWY

Stan na 28.04.2024 r. dla 2 dorosłych osób:

Nocleg w kamperze na parkingu przy wjeździe do Nadleśnictwa Krynki, Poczopek 6D, 16-113 Szudziałowo. Parking dla kamperów jest bezpłatny, istnieje możliwość przyłączenia do energii elektrycznej: w cenie 5 zł/4 kWh (Uwaga: monety tylko w nominale 5 zł) oraz przyłączenia do wody w cenie 2 zł/50 litrów (Uwaga: W okresie zimowym brak dostępu do

wody, monety tylko w nominale 2 zł). Parking wyposażony jest w przenośne kabiny WC typu Toi-Toi (źródło: wizyta terenowa w październiku 2022 r.)

- bilety wstępu:

- Monaster w Supraślu – 10 zł/os. /cegiełka na odbudowę cerkwi/ (źródło: kontakt telefoniczny grudzień 2022 r.)
- Muzeum Ikon w Supraślu – 20 zł/os. (źródło: <http://muzeum.bialystok.pl/muzeum-ikon-w-supraslu/godziny-otwarcia-i-ceny-biletow/>)
- „Podlaskie Muzeum Kultury Ludowej w Wasilkowie” – 25 zł/os. (źródło: <http://www.skansen.bialystok.pl/dla-zwiedzajacych/cennik/>)
- Zamek w Tykocinie – 19 zł (źródło: <https://zamektykocinie.pl/zwiedzanie/>)
- Meczeta w Kruszyńnianach – 10 zł/os. (źródło: <http://atrakcjepodlasia.pl/atrakcje-turystyczne/meczeta-w-kruszyńnianach/>)
- Wielka Synagoga oraz Muzeum w Tykocinie – 25 zł/os. (źródło: <http://muzeum.bialystok.pl/muzeum-w-tykocinie/godziny-otwarcia-i-ceny-biletow/>)

Czyli bilety wstępu łącznie 218 zł dla dwóch osób dorosłych

Budżet potrzebny na noclegi w kamperze – nieodpłatne korzystanie z miejsca na parkingu (dodatkowo koszt energii i wody wg indywidualnego zużycia)

Łącznie noclegi oraz bilety wstępu wynosi **218** zł dla dwóch osób (bez kosztów paliwa, energii elektrycznej, wody i wyżywienia).

MAPA

